

22 stycznia 2009

Można się pytać

Senat przygotował nowelizację, która umożliwi przeprowadzanie referendów lokalnych bez względu na to czy sprawa, której dotyczy należy do zadań organów gminy. Możliwe będzie m.in. przeprowadzenie lokalnego referendum opiniodawczego. Dotychczas było to niemożliwe.

Senat przygotował nowelizację, która umożliwi przeprowadzanie referendów lokalnych bez względu na to czy sprawa, której dotyczy należy do zadań organów gminy. Możliwe będzie m.in. przeprowadzenie lokalnego referendum opiniodawczego. Dotychczas było to niemożliwe.

Projektowana ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 2003 r. Sędziowie orzekli wówczas, że przepis art. 2 ust. 1 ustawy o referendum lokalnym jest zgodny z Konstytucją, jednak w uzasadnieniu podkreślili, że mieszkańcy mają prawo do wyrażania swej woli w drodze referendum we wszystkich zasadniczych dla tej wspólnoty sprawach, nie wyłączonych z mocy Konstytucji – niezależnie, czy sprawy te są zadaniami organów lokalnych, czy też nie.

Tymczasem art. 2 ust. 1 ww. ustawy pozwalał poddać pod referendum tylko taką sprawę, która dotyczy tej wspólnoty oraz mieści się w zakresie zadań i kompetencji organów danej jednostki. Przy czym oba warunki muszą być spełnione jednocześnie.

Prowadziło to często do sytuacji, w których organy samorządowe odmawiały przeprowadzenia referendum uzasadniając to tym, że mimo iż sprawa dotyczy danej wspólnoty – np.: zmiana granic lub likwidacja jednostki samorządu terytorialnego, czy przebieg dróg niemających charakteru dróg gminnych – nie należy jednak do kompetencji organów gminy, a zatem nie może być przedmiotem referendum lokalnego.

Projekt nowelizacji wprowadza po art. 2 ust. 1 dodatkowy ust. 1a, który brzmi: „W referendum, mieszkańcy jednostki samorządu terytorialnego jako członkowie wspólnoty samorządowej, zajmują także stanowisko w istotnych sprawach dotyczących społecznych, gospodarczych lub kulturowych więzi łączących wspólnotę, a nie zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji organów innych władz publicznych.”

Powyższa zmiana umożliwi zatem przeprowadzenie referendum lokalnego w sprawie, która nie mieści się w zakresie zadań i kompetencji organów danej jednostki, a także w sprawie, która nie jest zastrzeżona do wyłącznej kompetencji organów innych władz publicznych.

Ponadto referendum nie będzie musiało rozstrzygać danej sprawy, ale będzie mogło także polegać na wyrażeniu stanowiska (referendum opiniodawcze).

Źródło: PAP